

Komunikat PAP: RPO: chce, by mniejszości narodowe miały w jego biurze swoich przedstawicieli – 1 kwietnia 2008 r.

2008-04-01 15:28

1.4. Warszawa (PAP) - Rzecznik praw obywatelskich Janusz Kochanowski chce, by mniejszości narodowe miały w jego biurze na stałe swoich przedstawicieli. Zaapelował o to we wtorek, podczas spotkania z przedstawicielami społeczności romskiej, żydowskiej i wietnamskiej.

"Do mojego biura nie docierają skargi mniejszości narodowych, choć podstaw do nich z całą pewnością nie brakuje" - podkreślił Kochanowski. Poprosił, by przedstawiciele mniejszości zgłaszali do niego problemy, z jakimi na co dzień się borykają. Zachęcał, by nie obawiali się skarżyć rzecznikowi i zapewnił, że w razie potrzeby skarżący może zachować anonimowość. "To wyznaczyłoby kierunki moich działań na rzecz tych społeczności" - dodał RPO.

Jak wynika ze spotkania, najwięcej problemów związanych z dyskryminacją mają w Polsce Romowie. Społeczność ta, choć żyje w Polsce od XIV wieku, wciąż w różnym stopniu doświadcza niechęci, dyskryminacji i wykluczenia społecznego. Jak podkreślił Kochanowski, Romowie są w Polsce "dyskryminowani z założenia", choć często sami się w tej sytuacji stawiają.

Wśród Romów odnotowuje się w porównaniu ze społecznością polską znacznie niższy poziom wykształcenia, wyższą stopę bezrobocia (miejscami sięgającą nawet 100 proc.), niższy poziom dochodów i słabszy stan zdrowia niż u reszty populacji, a ok. 30 proc. dzieci romskich nie wypełnia obowiązku szkolnego. Większość Romów żyje w osadach, w lokalach o bardzo niskim standardzie, bez kanalizacji, bieżącej wody, centralnego ogrzewania, czasem prądu.

Jak poinformowała prezes Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce Krystyna "Perełka" Markowska, jednym z poważniejszych problemów jest właśnie kwestia edukacji. Obecnie realizowany jest rządowy program na rzecz społeczności romskiej, którego częścią jest wprowadzenie w szkołach dodatkowych zajęć dla dzieci romskich oraz asystentów edukacji romskiej. Niestety, jak podkreśliła, nie w każdej gminie są na to pieniądze.

Mniej problemów na tle dyskryminacji mają Wietnamczycy. Szacuje się, że społeczność ta w Polsce liczy 20-30 tys. osób, z czego tylko 5 tys. przebywa poza Warszawą, a 80 proc. jest w Polsce nielegalnie. Jak podkreśliła działaczka opozycyjna i koordynatorka Sekcji Dalekiego Wschodu w Instytucie Paderewskiego Ton Van Anh, Wietnamczycy są raczej lubiani przez Polaków, choć zdarzają się nieprzyjemne incydenty, znacznie więcej problemów napotykają w urzędach, ze względu na to, że większość z nich przebywa w naszym kraju nielegalnie. Z tego powodu obawiają się kontaktu z instytucjami państwowymi i nie korzystają z przysługujących im praw.

Przedstawiciele społeczności wietnamskiej podkreślali, że po zalegalizowaniu pobytu, większość z nich zakłada firmy i "pracuje, napędzając polską gospodarkę".

Bezpośredniej dyskryminacji rzadko doświadczają również Żydzi. Natomiast, zdaniem Moniki Krawczyk z Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego, niepokojące jest społeczne przyzwolenie na antysemityzm i akceptacja pewnych stereotypów. Przedstawiciele społeczności żydowskiej są też zaniepokojeni odradzaniem się w niektórych regionach Polski organizacji neofaszystkowskich.

Jak podkreśliła, dużym problemem są antysemickie incydenty, np. dewastacja cmentarzy. Poinformowała, że w Polsce obecnie jest 9 gmin żydowskich, zrzeszających ok. 4-5 tys. osób, natomiast cmentarzy żydowskich jest 1200, w większości są to obiekty zabytkowe, jednak, ze względu na małą liczebność społeczności żydowskiej, często zaniedbane. Rocznie zdarza się na nich kilkanaście przypadków dewastacji.

RPO poprosił, by każda z mniejszości wyznaczyła swojego przedstawiciela, który pełniłby rolę jego doradcy i był "łącznikiem pomiędzy społecznością a urzędem rzecznika". Ustalono także, że podobne spotkania będą odbywać się raz na kwartał. "Poza tym nie ma innej drogi, jak podejmowanie każdego problemu z osobna" - dodał. Zaapelował także, by zwracano się do niego z każdym indywidualnym przypadkiem, w którym dochodzi do dyskryminacji bądź łamania praw obywatelskich. (PAP)

akw/ itm/ jra/